

Fremsat den 4. februar 2015 af uddannelses- og forskningsministeren (Sofie Carsten Nielsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om maritime uddannelser og lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

(Harmonisering af visse regler for de maritime uddannelser)

§ 1

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 466 af 8. maj 2013, som ændret ved § 4 i lov nr. 898 af 4. juli 2013, § 2 i lov nr. 520 af 26. maj 2014, § 4 i lov nr. 750 af 25. juni 2014 og § 6 i lov nr. 1377 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Formålet med det samordnede maritime uddannelsessystem er at sikre praksisnære uddannelser, der på et internationalt niveau og i overensstemmelse med internationale konventioner imødekommer behovet for kvalificeret arbejdskraft, og hvis videngrundlag er erhvervs- og professionsbaseret.

Stk. 3. De maritime professionsbacheloruddannelser skal bygge på forsknings- og udviklingsviden inden for de relevante fagområder.«

2. § 2 affattes således:

»§ 2. Kapitel 3 og 3 a finder kun anvendelse for uddannelsesinstitutioner, der modtager statsligt tilskud eller lån i henhold til § 5.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan bestemme, at reglerne i kapitel 3 og 3 a ikke, eller kun delvist, finder anvendelse, hvis uddannelsesinstitutionen er godkendt efter anden lovgivning, og hvis uddannelsesinstitutionen er omfattet af regulering med formål svarende til formålet i kapitel 3 og 3 a.«

3. § 3 ophæves.

4. § 4, *stk. 6*, ophæves.

5. I § 5, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »de i § 2, *stk. 1*, nævnte uddannelser« til: »maritime uddannelser omfattet af denne lov«.

6. I § 5, *stk. 2*, indsættes efter »efteruddannelse«: »og prøver«.

7. Efter § 7 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 7 a. Ved uddannelser, hvor antallet af studiepladser fastsættes af uddannelses- og forskningsministeren, jf. § 12 b, fastsættes tilskuddet efter § 5 i overensstemmelse med det fastsatte antal studiepladser.

Stk. 2. Ved optag ud over det fastsatte antal studiepladser reduceres den tilskudsudløsende aktivitet i forhold til den indberettede aktivitet med den procentdel, som meroptaget udgør af årgangens optag. Modregning foretages i tilskud for det efterfølgende finansår. Hvis overskridelsen er betydelig, kan modregning foretages i tilskud for yderligere finansår.«

8. Overskriften til *kapitel 3* affattes således:

»Kapitel 3

Uddannelsesinstitutionernes status«.

9. § 8 affattes således:

»§ 8. De maritime uddannelsesinstitutioner er statsfinansierede selvejende institutioner. Institutionerne er omfattet af forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen. Uddannelsesinstitutionens forhold reguleres i en vedtægt, som skal godkendes af uddannelses- og forskningsministeren.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsesinstitutionens vedtægt.«

10. Efter § 8 a indsættes:

»Kapitel 3 a

Bestyrelsens sammensætning og opgaver«.

11. § 9, stk. 4, 2. pkt., ophæves.

12. § 9 d ophæves.

13. Efter § 10 indsættes før *kapitel 4*:

»§ 10 a. Bestyrelsen skal forvalte uddannelsesinstitutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål.

Stk. 2. Bestyrelsen skal udarbejde en flerårig plan for vedligehold af uddannelsesinstitutionens bygninger m.v., som forpligter institutionen til vedligeholdelse på et forsvarligt niveau og til at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter.

Stk. 3. Bestyrelsen skal under størst mulig hensyntagen til sikkerheden anbringe de likvide midler på en eller flere af følgende måder:

- 1) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.
- 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.
- 3) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).
- 4) I værdipapirer fra et EU-/EØS-medlemsland, bortset fra aktier og investeringsforeningsbeviser, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 1 og 2.

Stk. 4. Bestyrelsen kan uanset stk. 3, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.v., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele. Andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den forudsatte fordel.«

14. Efter § 11 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 11 a. Uddannelses- og forskningsministeren kan godkende, at uddannelsesinstitutioner som særskilt indtægtsdækket virksomhed udbyder maritime uddannelser i udlandet, som institutionen efter denne lov kan godkendes til at udbyde i Danmark.

Stk. 2. Godkendelse kan kun gives, hvis uddannelsesinstitutionen har en positiv institutionsakkreditering.

Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan, når forhold ved udbud i udlandet nødvendiggør det, beslutte at fravige bestemmelser i loven og regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 4. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om udbud i udlandet, herunder om gebyr for behandling af ansøgning om godkendelse af udbud, deltager-

betaling og gennemførelse af udbuddet gennem et selskab med begrænset hæftelse og om, at studerende, der deltager i uddannelsesinstitutionens udbud i udlandet, ikke indgår i uddannelsesinstitutionens tilskudsgrundlag.

§ 11 b. Uddannelses- og forskningsministerens udgifter i forbindelse med godkendelse af uddannelser i udlandet (audit) betales af den, der har fremsat anmodningen om godkendelse.

§ 11 c. Institutioner, der udbyder videregående maritime uddannelser af mere end 18 måneders varighed, skal tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

§ 11 d. En institution kan efter aftale med en eller flere udenlandske institutioner tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved anerkendte udenlandske institutioner.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de aftaler, som institutionen kan indgå efter stk. 1.

§ 11 e. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner.«

15. I § 12, stk. 1, nr. 5, udgår »og talentfulde elever«, og »§ 3, stk. 1,« ændres til: »§ 12 a, stk. 1,«.

16. I § 12, stk. 1, nr. 6, ændres »§ 3, stk. 2« til: »§ 12 a, stk. 2«.

17. Efter § 12 indsættes:

»§ 12 a. Uddannelsesinstitutionen kan udbyde ekstra uddannelsesaktivitet til talentfulde studerende, der er optaget på en maritim professionsbacheloruddannelse omfattet af denne lov.

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionen kan udbyde enkeltfag fra en maritim professionsbacheloruddannelse til talentfulde elever på ungdomsuddannelser og øvrige maritime uddannelser.

§ 12 b. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte antallet af studiepladser for uddannelser omfattet af denne lov.«

18. Efter § 20 indsættes i *kapitel 7*:

»§ 20 a. Elever, der gennemgår maritime ungdomsuddannelser eller øvrig maritim uddannelse omfattet af denne lov, kan efter ansøgning få specialpædagogisk støtte efter reglerne i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tildeling af specialpædagogisk støtte.

§ 20 b. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr i forbindelse med udstedelse af genparter af eksamensbeviser m.v.

§ 20 c. Uddannelsesinstitutionen kan fastsætte regler om disciplinære foranstaltninger over for elever og studerende.«

19. I § 24 indsættes før 1. pkt.:

»Afgørelser om studerendes eller elevers forhold, som institutionen træffer efter denne lov eller efter regler fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for uddannelses- og forskningsministeren af den, som afgørelsen vedrører, når klagen vedrører retlige spørgsmål.«

§ 2

I lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 579 af 1. juni 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 5 a, stk. 3 og 4, indsættes efter »undervisningsministeren«: », uddannelses- og forskningsministeren«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2015.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse for klager, der er modtaget inden lovens ikrafttræden. For sådanne klager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
3. Lovforslagets indhold
  - 3.1. De maritime uddannelsers videngrundlag
    - 3.1.1. Gældende ret
    - 3.1.2. Den foreslåede ordning
  - 3.2. Maritime uddannelser
    - 3.2.1. Gældende ret
    - 3.2.2. Den foreslåede ordning
  - 3.3. Dimensionering
    - 3.3.1. Gældende ret
    - 3.3.2. Den foreslåede ordning
  - 3.4. Forholdet til den offentlige forvaltning
    - 3.4.1. Gældende ret
    - 3.4.2. Den foreslåede ordning
  - 3.5. Administrative og økonomiske ændringer
    - 3.5.1. Gældende ret
    - 3.5.2. Den foreslåede ordning
  - 3.6. Disciplinære foranstaltninger
    - 3.6.1. Gældende ret
    - 3.6.2. Den foreslåede ordning
  - 3.7. International uddannelse
    - 3.7.1. Gældende ret
    - 3.7.2. Den foreslåede ordning
  - 3.8. Talentforløb
    - 3.8.1. Gældende ret
    - 3.8.2. Den foreslåede ordning
  - 3.9. Specialpædagogisk støtte
    - 3.9.1. Gældende ret
    - 3.9.2. Den foreslåede ordning
  - 3.10. Klageadgang
    - 3.10.1. Gældende ret
    - 3.10.2. Den foreslåede ordning
  - 3.11. Lov om vurdering af udenlandske uddannelses kvalifikationer m.v.
    - 3.11.1. Gældende ret
    - 3.11.2. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Ved regeringsdannelsen den 3. oktober 2011 blev de videregående uddannelser samlet i ét ministerium. Regeringens hensigt var at øge kvaliteten i uddannelserne såvel som fleksibiliteten i uddannelsessystemet. I folketingsåret 2011-12

blev regeringsgrundlaget fulgt op af redegørelse nr. R 11 om større sammenhæng i det videregående uddannelsessystem i folketingsåret 2011-12. Det fremgår af redegørelsen, at regeringen fremadrettet ønsker en harmonisering af styringen af institutionerne på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, så det understøtter større sammenhæng i uddannelsessystemet. Alle studerende på de videregående uddannelser skal i fremtiden have oplevelsen af, at der er tale om et samlet system, og reglerne for opbygning af uddannelser, merit og overgange skal ensartes på tværs af uddannelsesinstitutioner.

Det er regeringens hensigt, at der så vidt muligt skal gælde samme regler for alle de videregående uddannelser. En sådan harmonisering skal ske, hvor det giver mening, og hvor der ikke er saglige grunde for forskellig regulering. Den nødvendige tilnærmelse af regelsættene skal udøves med respekt for uddannelsernes forskelligheder og målgrupper.

Med dette lovforslag tages skridt henimod en sådan tilnærmelse af regelsættene. Det sker bl.a. ved at foreslå ændringer, der tager sigte på at give de maritime uddannelsesinstitutioner samme rettigheder og forpligtelser vedrørende internationale studieforhold som de øvrige uddannelsesinstitutioner på ministerområdet. Der indføres hjemmel til dimensionering af uddannelserne, klare regler om forvaltning af offentlige midler, regulering af forholdet til den offentlige forvaltning samt en harmonisering af klageregler m.v.

2. Lovforslagets baggrund og formål

Vækstplan for Det Blå Danmark blev udarbejdet i december 2012 som led i regeringens vækststrategi. Det Blå Danmark er en af Danmarks stærkeste erhvervsmæssige styrkepositioner.

Danske maritime virksomheder står samlet set for 24 pct. af Danmarks totale eksport og har en samlet produktion på godt 287 mia. kr., hvilket svarer til ca. 10 pct. af den samlede produktion i Danmark. Fundamentet for Det Blå Danmark er adgangen til kompetente og højt kvalificerede maritimt, teknisk og merkantilt uddannede medarbejdere.

Regeringen arbejder for at styrke kompetencerne i Det Blå Danmark, så Danmark også i fremtiden er blandt verdens førende maritime nationer. Det Blå Danmark er i vækst, og der er behov for uddannet arbejdskraft. For at få flere til at vælge en maritim uddannelse skal uddannelserne kunne udvikles i takt med erhvervslivets behov og nye teknologiske frembringelser, således at uddannelserne til enhver tid er konkurrencedygtige i forhold til andre landes uddannelser.

For at realisere målsætningerne har Uddannelses- og Forskningsministeriet siden ressortændringen foretaget følgende større ændringer:

- Antallet af uddannelsespladser for de maritime uddannelser er blevet hævet tre gange inden for de seneste tre år.
- De studerendes mulighed for at tage på internationale studieophold gennem gensidige udvekslingsaftaler er blevet udvidet og præciseret.
- Der er givet mulighed for, at uddannelsesinstitutionerne kan lave særlige talentindsatser.

I denne folketingsamling er de videregående maritime uddannelser blevet omfattet af lov om åben uddannelse og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne. Lovændringen skete på baggrund af initiativ 73 i Aftale om en vækstpakke fra juni 2014, og der er afsat 357 millioner kroner i perioden 2014-2020 til videregående voksen- og efteruddannelse, der er målrettet faglærte.

På finansloven for 2015 er der afsat midler til udvikling og evidensbaseret af de maritime professionsbacheloruddannelser. Institutionerne får hermed mulighed for at deltage i praksisnære udviklings- og forskningsprojekter. Regeringen har afsat midlerne i en treårig periode frem til og med 2017 med henblik på bl.a. at sikre et bedre videngrundlag for uddannelserne. Muligheden for at indgå i udviklings- og forskningsprojekter vil også ruste de maritime dimittender til i højere grad at kunne bidrage til udviklingen i det maritime erhverv i forhold til de aktuelle problemstillinger, der arbejdes med i erhvervet.

Med dette lovforslag foreslås følgende ændringer i lov om maritime uddannelser:

Det fastlægges, at de maritime professionsbacheloruddannelser skal bygge på forsknings- og udviklingsviden. Som konsekvens af initiativ 78 i Aftale om en vækstpakke fra juni 2014 foreslås det, at reguleringen af antallet af studiepladser for de maritime uddannelser overføres til lov om maritime uddannelser. Herved får ministeren samme adgang til at fastsætte antallet af studiepladser for disse uddannelser, som gælder for de øvrige uddannelser under ministerområdet. Der bliver hermed mulighed for fleksibelt at kunne tilpasse antallet af uddannelsespladser dog under hensyntagen til den regionale fordeling af studiepladser.

Idet reguleringen for de maritime uddannelsesinstitutioner skal tilpasses de regler, der gælder for de øvrige statsfinansierede selvejende institutioner under ministeriet, foreslås mindre ændringer i den nuværende regulering af uddannelsesinstitutionernes forhold. Det fastlægges således med lovforslaget, at de maritime uddannelsesinstitutioner er omfattet af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven. Med forslaget ændres også visse bestemmelser af mere administrativ karakter.

Med forslaget udvides de maritime uddannelsesinstitutioners muligheder for deltagelse i internationale uddannelses-samarbejder. Institutionerne får herunder mulighed for at udbyde deres ordinære heltidsuddannelser i udlandet som

særskilt indtægtsdækket virksomhed, og det bliver muligt at tilrettelægge uddannelser i samarbejde med udenlandske uddannelsesinstitutioner.

Endeligt bliver de maritime uddannelser omfattet af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. for at sikre, at elevs og studerendes klager over meritafgørelser kan behandles af et fagligt klagenævn.

3. Lovforslagets indhold

3.1. De maritime uddannelsers videngrundlag

3.1.1. Gældende ret

Videngrundlaget for de maritime uddannelser er ikke beskrevet i den gældende lov.

3.1.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at det skal fremgå af loven, at uddannelsernes videngrundlag er karakteriseret ved erhvervs- og professionsbaseret, og at uddannelserne er praksisnære uddannelser, der imødekommer behovet for kvalificeret arbejdskraft.

Lovforslaget fastlægger desuden, at de maritime professionsbacheloruddannelser skal bygge på forsknings og udviklingsviden inden for relevante fagområder. Herved sidestilles de maritime uddannelsesinstitutioner, der udbyder professionsbacheloruddannelser, med erhvervsakademier og professionshøjskoler.

Formålet med de maritime uddannelser er fortsat, at de skal danne grundlag for beskæftigelse i skibe samt opnåelse af søneringsrettigheder. Det vil sige, at uddannelserne skal indeholde elementer, der kvalificerer til beskæftigelse i skibe i henhold til lov om skibes besætning. Selvom maskinmesteruddannelsen også er rettet mod de landbaserede erhverv, opfylder uddannelsen dette krav, da der indgår relevante maritime valgfag i uddannelsen.

3.2. Maritime uddannelser

3.2.1. Gældende ret

§ 2 i lov om maritime uddannelser fastlægger de uddannelser, der kan udbydes i medfør af loven. De nævnte uddannelser er: enhedsofficerer, skibsførere, styrmænd, skippere, maskinmestre, skibsmaskinister, skibsassistenter, skibskokke og fiskere. Uddannelserne er indplaceret i den nationale kvalifikationsramme for livslang læring på niveauerne 2 til 6. Denne opstilling af uddannelser i loven har givet problemer i forbindelse med initiativer om nye udbud af uddannelser, som ikke har kunne rummes inden for lovens angivelser af uddannelserne.

3.2.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget sikres det, at de maritime uddannelsesinstitutioner ikke fremadrettet begrænses i udviklingen af nye uddannelses tilbud, hvor der måtte vise sig et behov for det.

Dog skal nye udbud af maritime uddannelser, i lighed med øvrige uddannelsesudbud, prækvalificeres efter reglerne i lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner. Uddannelserne skal tillige overholde de internationalt fastsatte rammer og kriterier for maritime uddannelser, som bl.a. følger af den internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold (STCW-konventionen). Det er fortsat et krav, at uddannelserne ved de maritime uddannelsesinstitutioner skal indeholde elementer, der kvalificerer til beskæftigelse i skibe i henhold til lov om skibes besætning.

3.3. Dimensionering

3.3.1. Gældende ret

Optagelsestallene for visse maritime uddannelser er hidtil blevet fastsat på finansloven. Af hensyn til beskæftigelsen samt af hensyn til antallet af praktikpladser er der adgangs begrænsning ved de maritime uddannelser.

For de videregående maritime uddannelser, hvis optagelsestal ikke reguleres på finansloven, har uddannelses- og forskningsministeren hjemmel til at fastsætte optagelsestallene i medfør af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser.

3.3.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at ministeren i medfør af § 12 b kan fastsætte optagelsestallene for de maritime uddannelser på samme måde som for de øvrige uddannelser under ministerområdet. Der kan være tale om såvel minimumsoptag som maksimumsoptag. Antallet af pladser på uddannelsen til skibsassistent, herunder som led i HF-søfart, fastsættes fortsat på finansloven. Hvis antallet af pladser ikke fremadrettet skal reguleres på finansloven, vil de blive omfattet af ordningen i medfør af § 12 b. Dimensioneringen af de maritime uddannelser harmoniseres således med forholdene for de øvrige uddannelser. Antallet af studiepladser vil fortsat blive reguleret for at sikre en afbalanceret regional fordeling af de maritime studiepladser. Formålet med bestemmelsen er at skabe hjemmel således, at ministeren kan fastsætte optagelsestallene efter behovet for uddannet arbejdskraft.

Ministerens skal have mulighed for at gribe ind over for en overskridelse af en dimensionering, hvis en udmeldt dimensionering skal virke efter hensigten. Derfor foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse som § 7 a, efter hvilken ministeren ved overskridelse af en dimensionering kan tilbageholde tilskud, kræve allerede udbetalte tilskud tilbagebetalt eller modregne for meget udbetalt tilskud i næste års tilskud. Bestemmelsens ordlyd svarer til ordlyden i den eksisterende bestemmelse i § 33, stk. 1 og 2, i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

3.4. Forholdet til den offentlige forvaltning

3.4.1. Gældende ret

Det følger af § 8 i lov om maritime uddannelser, at uddannelsesinstitutionerne er statstilskudsfinansierede selvejende institutioner. Herudover følger det af § 9 d i lov om maritime uddannelser, at bestyrelsen og den daglige leder er omfattet af reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet, kapitel 4 om partens aktindsigt, kapitel 5 om partshøring, kapitel 6 om begrundelse m.v. og kapitel 8 om tavshedspligt m.v.

3.4.2. Den foreslåede ordning

Med § 8 fastslås det, at de maritime uddannelsesinstitutioner, der modtager statsligt tilskud, er statsfinansierede selvejende institutioner, som er omfattet af forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen. Herved sker der ikke en ændring af institutionernes status.

Det fremgår endvidere af lovforslaget, at hvis en uddannelsesinstitution ikke længere modtager tilskud som statsfinansieret selvejende institution, vil den ikke længere være omfattet af den ovennævnte lovgivning, jf. den foreslåede § 2, hvoraf det fremgår, at kapitel 3 og 3 a kun finder anvendelse for uddannelsesinstitutioner, der modtager statsligt tilskud eller lån i henhold til lovens § 5.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at det skal fremgå klart, at de maritime uddannelsesinstitutioner, der modtager tilskud fra staten, er omfattet af regler svarende til de regler, som gælder for de øvrige uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område. Da de maritime uddannelsesinstitutioner modtager størstedelen af deres midler fra staten, bør der gælde samme regler i forbindelse med elevs og studerendes retssikkerhed i forbindelse med f.eks. klagesager og i forbindelse med princippet om åbenhed i forvaltningen, hvormed der tænkes på, at det skal være muligt at få indsigt i institutionernes forhold.

3.5. Administrative og økonomiske ændringer

3.5.1. Gældende ret

Efter § 9 i lov om maritime uddannelser, skal de maritime uddannelsesinstitutioner på forsvarlig vis forvalte de statslige midler, som de modtager. Ansvar for påhviler bestyrelsen.

Alle, der færdiggør deres uddannelse, har ret til at få udstedt et eksamensbevis, der dokumenterer deres færdigheder. Eksamensbeviser skal udstedes uden betaling.

De maritime uddannelsesinstitutioner er statstilskudsfinansierede selvejende institutioner med bestyrelser som institutionernes øverste myndighed. Efter lovens § 9, stk. 4, 2. pkt., skal ministeren dog godkende bestyrelsens forretningsorden.

3.5.2. Den foreslåede ordning

Som led i den igangværende harmonisering af Uddannelses- og Forskningsministeriets regelsæt foreslås der indsat bestemmelser om institutionernes forvaltning af egne midler

og vedligeholdelse af deres bygninger m.v. § 10 a skal sikre, at de maritime uddannelsesinstitutioner holder samme standard i bygninger og undervisningsudstyr, som gør sig gældende for ministeriets øvrige uddannelsesinstitutioner. Derfor foreslås det, at der indføres tilsvarende regler for de maritime uddannelsesinstitutioner.

I det maritime erhverv stilles der i større grad end ved mange af de øvrige erhverv krav om diverse beviser i forbindelse med beskæftigelse om bord i skibe.

De maritime uddannelsesinstitutioner og Styrelsen for Videregående Uddannelser genudsteder mange eksamensbeviser m.v. til søfarende, der har mistet deres papirer. Dette medfører en del administration, og det foreslås derfor med § 20 b, at ministeren får mulighed for at fastsætte regler om gebyr for denne ydelse.

Gebyrfastsættelsen vil ske på baggrund af udregning af de faktiske omkostninger, der er forbundet med genudstedelse. Den foreslåede ændring omfatter ikke elevs og studerendes ret til at få udstedt deres originale eksamensbevis uden betaling.

Der er endvidere foreslået mindre administrative ændringer, der har til formål at lette arbejdet for institutionerne. Det foreslås, at § 9, stk. 4, 2. pkt., ophæves, således at bestyrelsernes forretningsordener ikke længere skal godkendes af ministeren. Ministeren skal godkende institutionens vedtægter, og denne procedure anses for tiltrækkelig til at sikre rammerne for bestyrelsens arbejde. Hvordan bestyrelsen internt vælger at organisere sig, bør ministeren ikke godkende, da en forretningsorden selvsagt ikke må stride mod de af ministeren godkendte vedtægter.

3.6. Disciplinære foranstaltninger

3.6.1. Gældende ret

I lov om maritime uddannelser er der ingen hjemmel til at fastsætte disciplinære foranstaltninger over for elever og studerende. Institutionerne har derfor fastsat ordensregler med baggrund i det såkaldte anstaltsforhold.

3.6.2. Den foreslåede ordning

Med forslaget § 20 c indsættes en lovhjemmel for uddannelsesinstitutionerne til at kunne fastsætte regler om disciplinære foranstaltninger. Disciplinære foranstaltninger kan f.eks. være advarsler og midlertidig eller permanent bortvisning. Anvendelse af disciplinære foranstaltninger skal altid ske på et sagligt og tilstrækkeligt oplyst grundlag. Det er institutionerne, der som myndighed bærer ansvaret for, at elever og studerende er oplyst om reglerne, og at institutionerne i forbindelse med anvendelse af disciplinære foranstaltninger følger de almindelige forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder kravet om proportionalitet.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at fremhæve hjemmelsgrundlaget for institutionernes regler om disciplinære

nære foranstaltninger, så det er tydeligt for de studerende på hvilket grundlag institutionernes regler om disciplinære foranstaltninger er fastsat.

3.7. International uddannelse

3.7.1. Gældende ret

Efter gældende ret kan de maritime uddannelsesinstitutioner indgå udvekslingsaftaler med andre uddannelsesinstitutioner. Det er et krav, at udvekslingsaftalerne er gensidige i den forstand, at der er ligevægt mellem antallet af indgående og udgående studerende på uddannelserne. Såfremt den danske institution modtager flere indgående studerende end institutionen sender ud, kan institutionen vælge at indskrive de ekstra studerende og afholde udgifterne hertil af egne midler.

3.7.2. Den foreslåede ordning

Det fremgår af regeringens Internationaliseringshandlingsplan del 1 fra 2013 "Øget indsigt gennem globalt udsyn – flere studerende på studieophold i udlandet, styrkede internationale læringsmiljøer og bedre fremmedsprogskompetencer", at flere studerende skal på studieophold i udlandet.

Desuden fremgår det af internationaliseringshandlingsplanen, at der skal foretages en regelharmonisering, således at studerende ved alle institutionstyper får mulighed for at deltage i internationale uddannelsesforløb. Derfor foreslås det med § 11 a, at de maritime uddannelsesinstitutioner får samme muligheder som erhvervsakademier og professionshøjskoler for at kunne indgå i internationale uddannelsessamarbejder.

Institutionerne får herunder også mulighed for at udbyde uddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed. Uddannelserne kan udbydes i udlandet af uddannelsesinstitutioner, der efter lov om maritime uddannelser kan godkendes til at udbyde de pågældende uddannelser i Danmark. Ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler forventes blandt andet anvendt til at stille krav om, at uddannelsesinstitutionen besidder den nødvendige økonomiske og organisatoriske kapacitet til udbud i udlandet, herunder at udbuddet i udlandet ikke indebærer risici for uddannelsesinstitutionens hovedaktivitet i Danmark. Uddannelsesinstitutionen vil blandt andet skulle stille dokumentation for den økonomiske rammesætning af den udenlandske aktivitet, herunder forelæggelse af revisorpåtegnet budget for udbuddet i udlandet. Denne form for screening kendes allerede fra erhvervsakademierne og professionshøjskolerne.

Det er en grundlæggende præmis ved danske uddannelsesinstitutioners etablering af udbud i udlandet, at studerende på uddannelser i udlandet ikke indgår i tilskudsberegningen for de statslige tilskud til uddannelsesinstitutionen. Dette gælder også i forhold til danske studerende optaget på uddannelser udbudt i udlandet, og uanset om den pågældende uddannelse ville være tilskudsberettigende, hvis den blev gennemført i Danmark.

For at kunne dække udgifterne ved udbud af uddannelser i udlandet, herunder til eventuel akkreditering m.v., skal det være muligt for uddannelsesinstitutionerne at oppebære indtægter. Til dette formål foreslås det, at uddannelses- og forskningsministeren fastsætter regler om, at institutionerne kan opkræve deltagerbetaling. Herudover vil aktiviteten i udlandet kunne finansieres gennem tilskud og gaver fra anden side f.eks. fra private virksomheder og fonde.

Mange flere danske studerende skal tage uddannelsesophold i udlandet. Gennem udlandsophold får de studerende international indsigt og større forståelse for andre kulturer, ligesom udlandsopholdet er en vigtig kilde til ny viden, kvalitet og internationalt udsyn.

På den baggrund foreslås det med § 11 c, at institutionerne skal tilrettelægge de videregående uddannelser med en varighed på 18 måneder og længere på en sådan måde, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

3.8. Talentforløb

3.8.1. Gældende ret

Efter gældende ret omfatter reglerne om talentforløb alle de maritime uddannelser. Da flere af de maritime uddannelser er af kort varighed, findes det imidlertid ikke hensigtsmæssigt, at der arbejdes med talentforløb i disse uddannelser.

3.8.2. Den foreslåede ordning

Med den foreslåede ordning fastsættes det, at talentforløbene kun omfatter de maritime professionsbacheloruddannelser. Det sker af hensyn til sammenhængen med de øvrige videregående uddannelser.

De uddannelsesinstitutioner, der udbyder maritime professionsbacheloruddannelser, kan endvidere indskrive talentfulde elever fra ungdomsuddannelser og øvrige maritime uddannelser på et enkeltfag uden deltagerbetaling. Det vil være frivilligt for den enkelte uddannelsesinstitution, hvorvidt institutionen – som led i sine strategiske overvejelser om prioriteringen af talentindsatsen – vil gøre brug af muligheden for at tilbyde tidlig studiestart til elever fra ungdomsuddannelser og øvrige maritime uddannelser. Denne mulighed er kun tiltænkt få udvalgte talentfulde elever, som vil kunne understøttes i at udvikle deres særlige forudsætninger og evner.

Efter forslaget modtager institutionerne ikke taxametertilskud for elever fra ungdomsuddannelserne og de øvrige maritime uddannelser, der gennemfører og består et enkeltfag på en professionsbacheloruddannelse. Disse elever vil efterfølgende kunne få godkendelse af merit, hvis de bliver optaget på en maritim professionsbacheloruddannelse og opfylder betingelserne for at få merit. Den institution, der giver merit for enkeltfaget, vil modtage fuldt taxametertilskud for det tidligere gennemførte og beståede enkeltfag, uanset om faget er bestået ved denne institution eller en anden instituti-

on. Finansieringsmodellen indebærer, at institutionerne har et økonomisk incitament til at målrette ordningen mod de elever fra ungdomsuddannelserne og øvrige maritime uddannelser, som forventes at have en interesse i efterfølgende at søge om optagelse på institutionen.

3.9. Specialpædagogisk støtte

3.9.1. Gældende ret

Lov om maritime uddannelser omfatter både videregående uddannelser og ungdomsuddannelser.

Specialpædagogisk støtte (SPS) til studerende på de videregående uddannelser gives efter lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser, der trådte i kraft den 1. januar 2001. Loven har til formål at sikre, at studerende på en videregående uddannelse med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse uanset funktionsnedsættelsen kan gennemføre uddannelsen på lige fod med andre studerende. Støtten gives f.eks. i form af kompenserende hjælpemidler og instruktion i brugen heraf, særligt udformede undervisningsmaterialer, tegnsprogstolkning, praktisk hjælp eller faglige støtte-timer.

3.9.2. Den foreslåede ordning

Med forslaget indføres der hjemmel til, at SPS også kan tilbydes elever, der gennemgår en ungdomsuddannelse eller anden maritim uddannelse, der er omfattet af lov om maritime uddannelser.

Det foreslås, at elever med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse på de maritime ungdomsuddannelser eller anden maritim uddannelse omfattet af denne lov kan ansøge om specialpædagogisk støtte efter reglerne i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser.

Med bekendtgørelse nr. 659 af 19. juni 2014 om delegation af uddannelses- og forskningsministerens beføjelser i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser, er en række beføjelser, der er tillagt uddannelses- og forskningsministeren i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser, delegeret til Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen under Undervisningsministeriet. De beføjelser vedrørende SPS, som uddannelses- og forskningsministeren foreslås tillagt med dette lovforslag, forventes ligeledes delegeret til Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen. Som det allerede er tilfældet efter de gældende regler, finder lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser fortsat direkte anvendelse for studerende, der gennemgår en videregående uddannelse omfattet af lov om maritime uddannelser.

3.10. Klageadgang

3.10.1. Gældende ret

Efter ressortændringen i 2011 blev de maritime uddannelser overført til Uddannelses- og Forskningsministeriet fra Økonomi- og Erhvervsministeriet (Søfartsstyrelsen). Styrelsen for Videregående Uddannelser behandler efter delegation

klager over faglige såvel som retlige spørgsmål ved de maritime uddannelsesinstitutioners afgørelser. En klage over faglige spørgsmål berører selve uddannelsens indhold og kræver derfor en stor grad af indsigt i uddannelsernes vidgrundlag, opbygning og læringsmål. Denne faglige viden og indsigt besidder uddannelsesinstitutionerne.

Det følger af lov om maritime uddannelser, at ministeren kan fastsætte regler om klageadgang. Ministeren kan dermed fastsætte hvilke forhold, der skal kunne påklages til ministeriet.

På de øvrige videregående uddannelsesområder er det alene retlige spørgsmål, der kan påklages til ministeren. Det er således udgangspunktet, at det er uddannelsesinstitutionerne, der har den primære faglige indsigt i uddannelserne, og som derfor skal træffe de endelige afgørelser vedrørende faglige forhold. Da klageadgangen for de maritime uddannelser ikke er afgrænset til retlige spørgsmål, kan faglige spørgsmål også i dag påklages til ministeriet.

3.10.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at lov om maritime uddannelser også på dette punkt harmoniseres med de øvrige uddannelseslove på ministerområdet, således at alene retlige spørgsmål kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne. Den foreslåede ændring af § 24 skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., hvor elever, studerende og ansøgere ved maritime uddannelser nu får en mulighed for at påklage uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit til Kvalifikationsnævnet, jf. de almindelige bemærkninger under pkt. 3.11. I Kvalifikationsnævnet indgår sagkyndige fra samtlige uddannelsesområder, som har indsigt i og kendskab til uddannelserne. Det vil derfor give elever og studerende en bedre retssikkerhed, hvis de faglige spørgsmål i sager om merit fremadrettet bliver behandlet der.

3.11. Lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

3.11.1. Gældende ret

Kvalifikationsnævnet er nedsat for at kunne træffe faglige afgørelser i klagesager vedrørende merit. Kvalifikationsnævnets formand udtager de sagkyndige medlemmer, der skal deltage i de enkelte klagesager, således at den nødvendige sagkundskab sikres i forhold til det uddannelsesområde, som uddannelseskvalifikationerne vedrører.

Kvalifikationsnævnet kan behandle en klage over en afgørelse om merit, hvis eleven, den studerende eller uddannelsessøgende søger merit til en dansk uddannelse, som den studerende eller uddannelsessøgende har søgt optagelse på, er optaget på eller er indskrevet ved. For klager over afgørelser om forhåndsmerit gælder dog, at man skal være enten optaget eller indskrevet. Formuleringen ”har søgt optagelse på, er optaget på eller er indskrevet ved” betyder, at Kvalifikationsnævnets behandling af en klagesag forudsætter, at

der foreligger en egentlig meritafgørelse, hvor uddannelsesinstitutionen har taget stilling til hvor meget eller hvor lidt merit, der kan gives. Kvalifikationsnævnet har således ikke kompetence til at tage stilling til klager over afslag på optagelse. Efter gældende regler er de maritime uddannelser ikke omfattet af Kvalifikationsnævnets kompetence. De maritime uddannelser blev undtaget fra Kvalifikationsnævnets kompetence, fordi der allerede ved nævnets oprettelse var en klageadgang til Søfartsstyrelsen, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 3174. Det betyder, at elever, studerende og uddannelsessøgende ved maritime uddannelser i dag skal klage over uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit til Styrelsen for Videregående Uddannelser.

3.11.2. Den foreslåede ordning

Da de maritime uddannelser efter ressortændringen i oktober 2011 nu hører under Uddannelses- og Forskningsministeriet, foreslås det, at studerende og elever ved de maritime uddannelsesinstitutioner får samme klageadgang i forhold til merit, som allerede findes i uddannelsessystemet i øvrigt. Da Styrelsen for Videregående Uddannelser ikke besidder den samme fagkundskab som Søfartsstyrelsen, er det ikke er hensigtsmæssigt, at styrelsen fortsat skal træffe faglige afgørelser over klager om merit.

Ændringen sikrer en mere ensartet sagsbehandling af klager over uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit. Som ved behandlingen af de øvrige sager ved Kvalifikationsnævnet beskikker uddannelses- og forskningsministeren et antal sagkyndige medlemmer til Kvalifikationsnævnet, som skal besidde sagkundskab i forhold til de uddannelser under Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Kulturministeriet, som er omfattet af nævnets kompetence. Ministeren beskikker en række medlemmer med sagkundskab inden for det maritime område, som nu hører til Uddannelses- og Forskningsministeriet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. Ministeren kan i særlige tilfælde beskikke sagkyndige for en kortere periode eller til enkeltstående sager. Kvalifikationsnævnets afgørelser vedrører de faglige aspekter i uddannelsesinstitutionernes meritafgørelser. Eksisterende bestemmelser i lovgivningen om adgang til at klage over retlige aspekter ved uddannelsesinstitutioners afgørelser berøres ikke af ændringen i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser af betydning for det offentlige.

Specialpædagogisk støtte (SPS) til elever på de maritime ungdomsuddannelser eller øvrig maritim uddannelse omfattet af loven vil blive administreret som en del af den samlede SPS-ordning. Der forventes ikke merudgifter for staten.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslagets § 1, nr. 18, vil have administrative konsekvenser for personer, der bliver mødt med krav om betaling af gebyr i forbindelse med udstedelse af genparter af eksamensbeviser m.v.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 31. oktober 2014 til den 28. november 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademikerne, Akkrediteringsrådet, C3, Danmarks Akkrediteringsinstitution, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd, Danmarks Grundforskningsfond, Danmarks Liberale Studerende,

Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Sø-Restaurations Forening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Data-tilsynet, De Studerendes Landsråd (DSL), Den Nationale Videnskabetiske Komite, Det Frie Forskningsråd, Erhvervsakademiernes Rektorkollegium, Erhvervs- og Vækstministeriet, Forsvarsministeriet, Fredericia Maskinmesterskole, Frit Forum – Socialdemokratiske Studerende, FTF, Ingeniørforeningen i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, KL, Konservative Studerende, Københavns Maskinmesterskole, Maritime Studerende Danmark, Marstal Navigationsskole, MARTEC, Maskinmestrenes forening, Metal Søfart, Nyborg Søfartsskole, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Rederiforeningen af 2010, Rektorkollegiet for de maritime uddannelser, Repræsentanter for de studerende på de maritime uddannelsesinstitutioner, Repræsentanter for forstanderne for de maritime institutioner, Repræsentanter for underviserne på de maritime institutioner, Rigsrevisionen, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse, SIMAC, Skagen Skippereskole, Skoleskibet Georg Stage, Svendborg Søfartsskole, Søfartens Ledere, Søværnet, Tekniq, Teknisk Landsforbund, Uddannelsesforbundet, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, Aarhus Maskinmesterskole.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Betaling af gebyr i forbindelse med udstedelse af genparter af eksamensbeviser.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Videngrundlaget er ikke defineret nærmere i lov om maritime uddannelser.

Med den foreslåede affattelse af *stk. 2* beskrives de maritime uddannelsers videngrundlag som praksis-, erhvervs- og professionsbaseret.

Med den foreslåede affattelse af *stk. 3* markeres, at de maritime uddannelsesinstitutioners udbud af professionsbacheloruddannelser, udover videngrundlaget beskrevet i *stk. 2*, skal bygge på forsknings- og udviklingsviden. De maritime professionsbacheloruddannelsers praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter skal va-

retages med afsæt i og relation til den enkelte institutions uddannelsesudbud, som er grundlaget for institutionernes opgaver. Forsknings- og udviklingsaktiviteter skal varetages i tæt samspil med relevante samarbejdspartnere, herunder virksomheder på det aftagende arbejdsmarked. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne forventes endvidere i vidt omfang at ske i konkrete samarbejder med eksisterende forskningsmiljøer på universiteter og øvrige forskningsinstitutioner.

Til nr. 2

Den gældende § 2 fastlægger bl.a., hvilke maritime uddannelser der kan udbydes efter loven. Herudover indeholder § 2 nogle undtagelsesbestemmelser, der gør det muligt at udbyde maritime uddannelser efter loven uden at modtage tilskud fra staten.

I dag er det alene Nyborg Søfartsskole, der er godkendt efter denne bestemmelse til at udbyde maritime uddannelser uden at modtage tilskud fra staten.

Den foreslåede nyaffattelse af § 2 ophæver den udtømmende opregning af maritime uddannelser, der kan udbydes efter loven. Ændringen giver uddannelsesinstitutionerne mere fleksible muligheder for at udvikle nye og relevante maritime uddannelser, der skal være omfattet af loven.

Uddannelsesinstitutionerne vil herefter kunne søge om prækvalifikation af nye uddannelser efter reglerne i lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner. Med den foreslåede nyaffattelse af § 2, *stk. 1*, videreføres gældende ret, således at uddannelses- og forskningsministeren fortsat har mulighed for at godkende uddannelsesinstitutioner, der ikke modtager tilskud fra staten. Disse uddannelsesinstitutioner skal gennemgå samme kvalitetskontrol som øvrige maritime uddannelsesinstitutioner og er underlagt tilsyn for så vidt angår gennemførelse af uddannelserne. Det følger heraf, at lovens kapitel 3 og 3 a ikke omfatter de uddannelsesinstitutioner, der godkendes til at udbyde maritime uddannelser uden samtidig at modtage tilskud. Studerende og elever ved en uddannelsesinstitution, der er godkendt til at udbyde maritime uddannelser, har samme retstilling som øvrige studerende og elever. Det vil sige, at retlige spørgsmål ved institutionens afgørelser kan indbringes for Uddannelses- og Forskningsministeriet efter reglerne i § 24, og at klager i forbindelse med merit kan indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., jf. dette lovforslags § 1, nr. 19, og § 2, nr. 1.

Det foreslåede *stk. 2* er ligeledes en videreførelse af gældende ret, hvorefter uddannelses- og forskningsministeren har mulighed for at undtage en uddannelsesinstitution fra kapitel 3 og 3 a, hvis uddannelsesinstitutionen er godkendt efter anden lovgivning og er omfattet af regulering med et formål svarende til lov om maritime uddannelser.

Til nr. 3

Det følger af den gældende § 3, at institutionerne kan udbyde ekstra uddannelsesaktivitet til særlig talentfulde elever og studerende.

Det foreslås, at § 3 ophæves. Bestemmelsen om talentinitiativer foreslås præciseret og i stedet indsat i lovens kapitel 5, der indeholder bestemmelser om uddannelsernes struktur, indhold og kvalitet. Se bemærkningerne til dette lovforslags § 1, nr. 17.

Til nr. 4

Ministerens kan, jf. § 4, *stk. 6*, godkende uddannelser og kurser i udlandet samt opkræve betaling for de udgifter, der afholdes i forbindelse med godkendelsen. Det vil f. eks. kunne være rejseudgifter til uddannelsesstedet i udlandet.

Det foreslås, at bestemmelsen ophæves som konsekvens af, at lovforslagets § 1, nr. 14, indsætter §§ 11 a og 11 b, der regulerer godkendelse af udbud i udlandet, samt viderefører reglerne om betaling for ministerens udgifter i forbindelse med f.eks. audit i udlandet. Det er ikke hensigten at ændre

praksis vedrørende ministerens mulighed for at opkræve udgifter i forbindelse med godkendelse i udlandet dækket.

Til nr. 5

Efter gældende regler henvises der i § 5, *stk. 1*, til de uddannelser, der nævnes i § 2, *stk. 1*. Der er tale om en konsekvensændring, da det er foreslået, at denne henvisning skal ophæves, jf. dette lovforslags § 1, nr. 2.

Med ændringen henvises der ikke længere til en specifik bestemmelse i loven men alene til, at der udbetales tilskud til drift, bygninger, ledelse og administration af maritime uddannelser omfattet af denne lov. Det vil sige, at uddannelser kan udbydes og modtage tilskud efter § 5, hvis de får ministerens godkendelse til udbud af uddannelsen.

Til nr. 6

Med forslaget præcises det, at tilskuddet til efteruddannelse ikke alene ydes til selve uddannelsen men også til prøver, herunder til de prøver, der gennemføres for, at personer kan generhverve eller forny sønæringsbeviser i henhold til lov om skibes besætning. Det er ikke hensigten med forslaget at ændre praksis på området.

Til nr. 7

I henhold til § 7, *stk. 5*, kan ministeren fastsætte nærmere regler om betingelser for ydelse og udbetaling af tilskud og lån, herunder om aktivitetsindberetninger. Ministeren kan endvidere begrænse tilskuddet til aktiviteter, der skønnes at være behov for, jf. § 5, *stk. 1*.

I den foreslåede § 7 a, *stk. 1*, angives, at tilskuddet fastsættes på baggrund af antallet af studiepladser, som ministeren har fastsat.

Som følge af det foreslåede *stk. 2* vil optag ud over det fastsatte antal studiepladser reducere den tilskudsudløsende aktivitet i forhold til den indberettede aktivitet med den procentdel, som meroptaget udgør af årgangens optag. Modregning foretages i tilskud for det efterfølgende finansår. Hvis overskridelsen er betydelig, kan modregning foretages i tilskud for yderligere finansår.

Efter den foreslåede bestemmelse *stk. 2* vil en reduktion indebære, at den tilskudsudløsende aktivitet reduceres for den årgang, hvor overskridelsen er konstateret. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil tage hensyn til den enkelte institutions særlige forhold ved beslutningen om, hvorvidt institutionens overskridelse af den fastsatte dimensionering skal medføre etårige eller flerårige økonomiske konsekvenser. Det tages med i overvejelserne, hvorvidt der er tale om en betydelig overskridelse af en dimensionering ved en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Hvis omfanget af overskridelsen ikke blot skyldes en mindre fejl i forbindelse med optagelsesprocessen (dvs. ganske få studerende), vil der være en formodning for, at der er tale om en ikke ubetydelig overskridelse.

Til nr. 8

Det foreslås, at kapitel 3 får en ny titel, der er mere dækkende for kapitlets indhold. Det foreslås, at kapitel 3 får titlen »Uddannelsesinstitutionernes status«.

Kapitel 3 indeholder regler om uddannelsesinstitutionernes retlige status som en del af den offentlige forvaltning og regler for likvidation af uddannelsesinstitutioner ved disses eventuelle ophør. Desuden vil kapitlet indeholde regler om vedtægter m.v.

Til nr. 9

Det følger af den nugældende § 8, at de maritime uddannelsesinstitutioners forhold reguleres i en vedtægt, samt at ministeren kan fastsætte regler om vedtægtens indhold. Ministeren har på baggrund af denne hjemmel udstedt en bekendtgørelse om standardvedtægt for de maritime uddannelsesinstitutioner.

Efter § 9 d skal bestyrelserne for de maritime uddannelsesinstitutioner samt den daglige leder følge forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v. For så vidt angår afskedigelse af medarbejdere finder forvaltningslovens kapitel 4 om partens aktindsigt, kapitel 5 om partshøring og kapitel 6 om begrundelse m.v. ligeledes anvendelse.

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 39 om ændring af lov om maritime uddannelser (økonomiske og administrative forhold m.v. for visse uddannelsesinstitutioner) fra folketingsåret 2010-11, 1. samling, fremgår det af pkt. 3.2. om den foreslåede ordning, at bestyrelserne samt de daglige ledere på de maritime uddannelsesinstitutioner er omfattet af visse regler i forvaltningsloven.

Med den foreslåede affattelse af § 8, stk. 1, bliver de maritime uddannelsesinstitutioner omfattet af forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen i deres helhed, jf. de almindelige bemærkninger under pkt. 3.4.2. Det betyder, at disse love finder anvendelse for al virksomhed på institutionerne.

Bestemmelsen indebærer, at de maritime uddannelsesinstitutioner omfattet af denne lovs kapitel 3 og 3 a er omfattet af forvaltningsloven, og lov om offentlighed i forvaltningen. Uddannelsesinstitutioner, der ikke modtager tilskud er ikke omfattet af kapitel 3 og 3 a og dermed af denne bestemmelse. Dette svarer til den hidtidige retstilstand.

De maritime uddannelsesinstitutioner er fortsat omfattet af de cirkulærer, der udstedes af Finansministeriet, herunder cirkulære om betaling til medlemmer af kollegiale organer i staten.

Af det foreslåede stk. 2 fremgår, at ministeren kan fastsætte regler om standardvedtægt for de maritime uddannelsesinstitutioner. Med den foreslåede bestemmelse er der ikke tiltænkt en ændring af retstilstanden, men blot en tilnærmelse af regelaffattelsen for henholdsvis erhvervsakademier og professionshøjskoler, hvor det som i den foreslåede bestemmelse fremgår direkte af lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser og lov om professionshøjskoler for

videregående uddannelser, at ministeren kan fastsætte regler om en standardvedtægt.

Vedtægten skal som minimum indeholde bestemmelser om uddannelsesinstitutionens navn, formål, ledelsesforhold og kapital m.v. Det skal fremgå af vedtægten, at institutionen er en statstilskudsfinansieret selvejende institution.

Til nr. 10

Det foreslås, at det nuværende kapitel 3 deles op i to. Tilføjelsen af kapitel 3 a gør loven mere overskuelig. Det foreslåede kapitel 3 a vil indeholde bestemmelser om bestyrelsens sammensætning og opgaver. Det foreslås derfor, at kapitel 3 a får overskriften »Bestyrelsens sammensætning og opgaver«.

Til nr. 11

I medfør af den gældende lovs § 9, stk. 4, 2. pkt., skal bestyrelserne for de maritime uddannelsesinstitutioners forretningsordener godkendes af ministeriet.

Da ministeren kan fastsætte regler om en standardvedtægt, vurderes det, at det ikke har nogen større værdi at skulle godkende uddannelsesinstitutionernes forretningsorden. Det bør være op til de enkelte bestyrelser at fastsætte deres egen forretningsorden i overensstemmelse med vedtægten.

Dette vil samtidig være en administrativ lettelse for uddannelsesinstitutionerne.

I forhold til rammerne for bestyrelsernes virke sikres ministeriets tilsyn tilstrækkeligt ved kravet om godkendelse af vedtægt. Det foreslås derfor, at § 9, stk. 4, 2. pkt., ophæves.

Til nr. 12

Efter § 9 d skal bestyrelserne for de maritime uddannelsesinstitutioner samt den daglige leder følge forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v. For så vidt angår afskedigelse af medarbejdere gælder herudover forvaltningslovens kapitel 4 om partens aktindsigt, kapitel 5 om partshøring og kapitel 6 om begrundelse m.v.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af dette lovforslags § 1, nr. 6, hvor det foreslås, at de maritime uddannelsesinstitutioner er statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning og dermed omfattes af bl.a. forvaltningsloven i sin helhed. Dermed vil § 9 d ikke længere have retlig betydning, hvorfor den foreslås ophævet.

Til nr. 13

Med bestemmelsen i § 10 a foreslås en harmonisering af reglerne med de gældende regler for bl.a. erhvervsakademier og professionshøjskoler. Stk. 1 synliggør bestyrelsens allerede eksisterende ansvar i forhold til institutionens formue. Derved skaber bestemmelsen også en hensigtsmæssig ligestilling mellem de maritime uddannelsesinstitutioner, der modtager statstilskud, og andre lignende uddannelsesinstitutioner på ministerområdet i relation til regler om forvaltning af institutionernes økonomiske midler. Harmoniseringen bidrager ligeledes til økonomisk gennemsigtighed på tværs af

forskellige institutionsområder, som igen bidrager til regelforenkling på lang sigt. Ved forvaltningen af institutionens midler skal der tages langsigtede uddannelseshensyn og ikke blot hensyn til de i øjeblikket værende brugere, uddannelsessøgende og ansatte. I forbindelse med institutionernes varetagelse af kapitalforvaltningen vil det stille krav til planlægning og langsigtet disponering.

Med *stk. 2*, forpligtes bestyrelsen til at udarbejde og følge en flerårig plan for vedligehold af uddannelsesinstitutionens bygninger samt det undervisningsudstyr, uddannelsesinstitutionen råder over. Bestemmelsen har til formål at sikre, at institutionens bygninger og udstyr har en forsvarlig stand. Derved afbødes også risikoen for et stort efterslæb på vedligehold, som så skal afholdes inden for en kort periode med risiko for u hensigtsmæssige økonomiske konsekvenser til følge. Det er lagt til grund, at bestyrelsen vil udpege en sagkyndig (tilsynsførende) til at forestå et årligt vedligeholdelsessyn og for, at der udarbejdes en flerårig vedligeholdelsesplan.

Det følger af *stk. 3*, at bestyrelsen skal anbringe institutionens midler under størst mulig hensyntagen til sikkerheden. I bestemmelsen angives, hvilke muligheder for en sikker anbringelse, som uddannelsesinstitutionerne kan anvende. *Stk. 3, nr. 1*, omhandler fondsaktiver eller gældsbreve udstedt eller garanteret af den danske stat eller en dansk kommune. *Stk. 3, nr. 2*, giver mulighed for anbringelsen af midlerne i fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutioner, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn. Efter *stk. 3, nr. 3*, kan uddannelsesinstitutionerne ligeledes anbringe deres midler som indestående i pengeinstitutter i Danmark eller et EØS-medlemsland. Slutteligt følger det af *stk. 3, nr. 4*, at midlerne kan anbringes i værdipapirer, dog ikke i aktier og investeringsforeningsbeviser, hvis værdipapireernes sikkerhed kan sidestilles med sikkerheden af de aktiver nævnt i *nr. 1 og 2*. Anbringelse i udenlandske værdipapirer, bortset fra aktier og investeringsforeningsbeviser, må kun ske i værdipapirer, udstedt i andre lande inden for EU/EØS, og kun såfremt værdipapirerne giver samme sikkerhed som de værdipapirer, der er nævnt i *stk. 3, nr. 1 og 2*.

Stk. 4 giver bestyrelsen mulighed for at anbringe institutionens midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i et pengeinstitut, som uddannelsesinstitutionen benytter som sin sædvanlige bankforbindelse og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder, hvis institutionen opnår økonomiske fordele ved det. *Stk. 4* skal ses som en undtagelse til hovedreglen i *stk. 3*, og anbringelse i de nævnte aktiver skal ske under størst mulig hensyntagen til sikkerheden og kun i et fornødent omfang. Andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den forudsatte fordel.

Til nr. 14

Til § 11 a

Der er hjemmel i lov om maritime uddannelser til, at uddannelsesinstitutionerne kan indgå gensidige udvekslingstaler med uddannelsesinstitutioner i udlandet.

Den foreslåede § 11 a, *stk. 1*, vil gøre det muligt for de maritime uddannelsesinstitutioner at indgå i internationalt uddannelsessamarbejde ved at udbyde uddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed. Bestemmelsen i *stk. 1* om godkendelse af internationale udbud svarer til de regler, der gælder for erhvervsakademier og professionshøjskoler. Med den foreslåede bestemmelse kan uddannelses- og forskningsministeren godkende, at de maritime uddannelsesinstitutioner udbyder de maritime uddannelser, som institutionen kan godkendes til at udbyde i Danmark.

Uddannelserne udbydes som særskilt indtægtsdækket virksomhed. Det skal sikres, at udbud af uddannelser i udlandet påvirker uddannelsesudbuddet i Danmark mindst muligt. Derfor foreslås det, at udbuddet sker efter reglerne for indtægtsdækket virksomhed, samt at der kræves særskilt regnskabsaflæggelse for udbud i udlandet. Der bliver således tale om særskilt indtægtsdækket virksomhed.

Det indebærer et krav om, at udlandsvirksomheden ikke må give et akkumuleret underskud 4 år i træk, jf. reglerne i Budgetvejledningen. Uddannelsesinstitutionen må ikke anvende midler til udlandsvirksomheden i et sådant omfang eller på sådanne vilkår, at det bringer grundlaget for institutionens opgaver i Danmark i fare. Det planlægges i den forbindelse fastsat, at såfremt Uddannelses- og Forskningsministeriet vurderer, at udlandsvirksomheden belaster virksomheden i Danmark, kan ministeriet give pålæg om ændringer, herunder om at afvikle engagementet i udlandet.

Det følger af *stk. 2*, at udbuddet af uddannelser i udlandet kun kan godkendes, hvis uddannelsesinstitutionen har en positiv institutionsakkreditering. Efter bestemmelsen er det ikke en betingelse for uddannelses- og forskningsministerens godkendelse, at uddannelsesinstitutionen aktuelt er godkendt til at udbyde uddannelsen i Danmark.

Hvis det viser sig, at der er forhold ved udbud i udlandet, der nødvendiggør en særlig ordning, foreslås med *stk. 3*, at uddannelses- og forskningsministeren bemyndiges til at fravige bestemmelser i loven og regler fastsat i medfør heraf. Det vil f.eks. være i tilfælde, hvor nationale regler i det land, hvori uddannelsesinstitutionen ønsker at udbyde en uddannelse, strider imod de regler, der er fastsat af uddannelses- og forskningsministeren. I sådanne tilfælde skal det være muligt for ministeren at beslutte, hvorvidt regler i lov om maritime uddannelser skal fraviges for at muliggøre et udbud.

Endelig foreslås det med *stk. 4*, at ministeren skal kunne fastsætte regler om udbud i udlandet. Med den foreslåede bemyndigelse vil ministeren kunne fastsætte krav om, at institutionen skal tegne særskilt ansvars- og skadesforsikring for udbud i udlandet.

Ministerens vil også kunne bruge den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om gennemførelse af udbuddet gennem et selskab med begrænset hæftelse, bl.a. ved at stille krav til institutionens anbringelse af likvide midler i et aktieselskab eller et andet selskab med begrænset hæftelse hjemmehørende i Danmark. Nævnte selskab kan gennemføre un-

dervisningen i udlandet, hvorved risikoen for at lide tab ved aktiviteterne i udlandet vil blive begrænset til de indskudte midler. De midler, der anbringes i selskabet, må ikke antage et sådant omfang, at grundlaget for institutionens opgaver i Danmark bringes i fare.

Til § 11 b

Den foreslåede § 11 b er en videreførelse af den gældende § 4, stk. 6, i det omfang, at ministeren kan opkræve betaling for afholdte udgifter i forbindelse med godkendelse af udbud i udlandet. Ved godkendelse efter § 11 b forstås de audit, som uddannelsesinstitutioner skal igennem som led i internationalt fastsatte krav.

I henhold til lov om maritime uddannelser § 4, stk. 6, kan ministeren efter anmodning godkende uddannelser, der udbydes af udenlandske skoler og kurser, såfremt rekvirenten betaler de udgifter, der er forbundet hermed.

Godkendelse af uddannelse afholdt uden for Danmark er forbundet med meromkostninger bl.a. i form af rejseudgifter i forbindelse med audit af kurserne. Ifølge praksis pålægges rekvirenten at afholde disse meromkostninger, uanset i hvilket land rekvirenten er hjemmehørende. Bestemmelsen har været administreret på en sådan måde, at det har været afgørende, om kurset eller uddannelsen er foregået uden for Danmark. Det er således kun i disse tilfælde, at rekvirenten efter praksis pålægges at betale disse meromkostninger i form af rejseudgifter og lign. Denne praksis videreføres.

Til § 11 c

Det foreslås med bestemmelsen i § 11 c, at institutioner, der udbyder maritime uddannelser, skal tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

Bestemmelsen omfatter alene videregående uddannelser af over 18 måneders varighed. Kortere uddannelser er ikke tilstrækkeligt fleksible til at kunne rumme et længere udlandsophold. Bestemmelsen indebærer, at institutionen skal tilrettelægge uddannelsen således, at der i uddannelsen skal være tilrettelagt et afgrænset forløb, der i indhold og varighed efter institutionens vurdering kan erstattes af et relevant uddannelses- eller praktikforløb i udlandet. Det kan f.eks. være et eller flere valgfrie uddannelsesmoduler. Bestemmelsen kan for nogle uddannelser resultere i øget brug af modulopbygning af uddannelsen, da kravet om, at en del af uddannelsen skal tilrettelægges, så den kan erstattes af et ophold i udlandet, medfører, at en uddannelse ikke i sin helhed kan tilrettelægges i f.eks. progressionsforløb og ved samlæsning af flere fagområder. Studerende vil således efter eget valg have mulighed for enten på eget initiativ eller som led i en eventuel udvekslingsaftale at gennemføre en del af uddannelsen i udlandet i form af et relevant uddannelses- eller praktikforløb.

Hvis den studerende gennemfører et udlandsophold ved en institution eller et praktiksted, der ikke er omfattet af en fast meritaftale, skal den studerende selv sikre sig, at opholdet vil kunne give merit for det forløb, som opholdet skal er-

statte, f.eks. ved en forhåndsmeritgodkendelse fra den danske uddannelsesinstitution.

I det omfang en institution har en etableret udvekslingsaftale med en udenlandsk uddannelsesinstitution eller praktikvirksomhed, vil institutionen have opfyldt kravet om, at uddannelsen skal være tilrettelagt således, at den studerende har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet. Kravet vil ligeledes være opfyldt, hvis uddannelsen er tilrettelagt med parallelforbøb.

Til § 11 d

Den foreslåede § 11 d giver mulighed for, at maritime uddannelser efter nærmere aftale mellem de pågældende institutioner kan tilrettelægges således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved anerkendte udenlandske institutioner (parallelforbøb). Ved parallelforbøb forstås, at den studerende får mulighed for at erstatte en del af den danske uddannelse med et uddannelsesforløb ved en eller flere uddannelsesinstitutioner i udlandet. Såvel den danske som den udenlandske uddannelsesinstitution udbyder sin egen uddannelse i hjemlandet, men den danske institution har en aftale med samarbejdsinstitutionen i udlandet om, på hvilke vilkår dele af uddannelsen kan gennemføres parallelt på den udenlandske uddannelsesinstitution og give ret til eksamensbevis fra såvel den danske som fra den eller de udenlandske uddannelsesinstitutioner, der er anerkendt i de lande, hvor forløbene foregår.

Bestemmelsen ændrer ikke ved, at danske institutioner som hidtil kan indgå faste meritaftaler med udenlandske institutioner om dele af uddannelser, men bestemmelsen åbner mulighed for, at der kan indgås aftaler om, på hvilke vilkår en uddannelse, der er tilrettelagt med parallelforbøb, kan give ret til eksamensbevis fra såvel den danske som den udenlandske institution.

For den studerende er der tale om en samlet uddannelse, hvor de planlagte udenlandske uddannelsesdele ikke efterfølgende skal meritbedømmes. Baggrunden er, at det aftalte parallelforbøb skal stå mål med det uddannelsesforløb, der gennemføres i Danmark.

I henhold til den foreslåede bemyndigelse i *stk. 2* kan uddannelses- og forskningsministeren fastsætte regler om de aftaler, som institutionerne indgår i henhold til *stk. 1*. Der vil i den forbindelse kunne fastsættes regler om, at parallelforbøbet skal gennemføres på en sådan måde, at den studerende efter endt uddannelse kan opnå tilsvarende rettigheder til beskæftigelse i skibe, som hvis uddannelsen var gennemført på en af uddannelsesinstitutionerne i Danmark.

Bemyndigelsen skal anvendes til bl.a. at stille krav om, at institutionernes aftaler skal sikre de studerendes retssikkerhed, samt krav om, at det i studieordningen for den enkelte uddannelse skal fremgå, hvorledes interesserede studerende udvælges til parallelforbøbet. Dette vil have betydning i de tilfælde, hvor der er flere studerende, der ønsker et parallelforbøb, end der er udenlandske studiepladser.

Til § 11 e

I henhold til den foreslåede bestemmelse i § 11 e kan uddannelses- og forskningsministeren fastsætte regler om, at uddannelserne skal tilrettelægges således, at dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner (fællesuddannelser). Ved en fællesuddannelse forstås, at uddannelsen tilrettelægges således, at en eller flere dele af uddannelsen kun kan gennemføres i udlandet. Den studerende kan således kun gennemføre den samlede uddannelse, hvis den studerende gennemfører én eller flere dele af uddannelsen ved én eller flere institutioner i udlandet.

Muligheden for at tilrettelægge uddannelser som fællesuddannelser har ikke til hensigt at erstatte udbuddet af ordinære uddannelser, der i henhold til loven almindeligvis kun kan udbydes af danske uddannelsesinstitutioner. Uddannelses- og forskningsministerens beslutning om at godkende et udbud af en uddannelse tilrettelagt som fællesuddannelse forventes bl.a. at bero på, om der kan opnås faglige fordele ved en fællesuddannelse set i forhold til et rent dansk udbud, om der er et tilstrækkeligt samfundsmæssigt behov for et samlet dansk udbud af den pågældende uddannelse, samt at det sikres, at de studerende får en tilstrækkelig retssikkerhed ved de uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet.

Fællesuddannelsen vil kunne give ret til eksamensbeviser fra såvel den danske som den eller de udenlandske uddannelsesinstitutioner, der er anerkendt i de lande, hvor studie- eller praktikperioderne foregår (dobbelt eller multipel grad), eller give ret til ét fælles eksamensbevis fra den danske og den eller de udenlandske uddannelsesinstitutioner, der er ansvarlige for gennemførelse af uddannelsen (fællesgrad). Muligheden for flere nationalt forskellige eksamensbeviser eller ét fælles internationalt eksamensbevis skal lette adgangen til arbejdsmarkedet i de enkelte lande og er derfor med til at sikre mulighed for øget mobilitet og international anerkendelse af uddannelsen.

Den danske uddannelsesdel af en fællesuddannelse kan tilrettelægges med uddannelsesdele fra eksisterende danske uddannelser eller med nyudviklede uddannelsesdele.

For den studerende er uddannelsesforløbet én samlet uddannelse, hvis enkeltdele gennemføres på danske og udenlandske uddannelsesinstitutioner. Den studerende optages og indskrives på den pågældende uddannelse ved den danske institution, der har det overordnede ansvar for den samlede uddannelse, mens det umiddelbare ansvar for de udenlandske dele af uddannelsen varetages af de udenlandske institutioner. Den studerende vil få mulighed for at klage til uddannelses- og forskningsministeren over den danske institutions afgørelse, herunder afgørelser om det samlede uddannelsesforløb, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Den studerende vil ikke kunne klage til ministeren over afgørelser, som er truffet af en institution i udlandet, for så vidt angår de uddannelsesdele, som er gennemført ved den udenlandske institution.

Studerende ved en udenlandsk institution, der som led i en aftale om fællesuddannelse tager en del af uddannelsen ved

en dansk institution, optages på den pågældende uddannelse ved den udenlandske institution og indskrives ved den danske institution.

For ikke at begrænse muligheden for at også en større kreds af nationalt forskellige uddannelsesinstitutioner kan udgøre en bred international ramme for en fællesuddannelse, er der ikke foreslået fastsat nærmere krav til, i hvilket omfang uddannelsens ECTS-point skal være gennemført ved en dansk institution.

Efter bestemmelsen kan aftaler kun indgås med anerkendte udenlandske institutioner. Anerkendelseskravet indebærer, at de pågældende udenlandske institutioner skal være kvalitetssikrede eller på anden måde anerkendt i deres hjemlande. De involverede uddannelser skal være kvalitetssikrede, eventuelt som led i en institutionsakkreditering, eller på anden måde godkendt efter nationale regler i de respektive hjemlande og som minimum være på niveau med den danske del af uddannelsen.

Uddannelser, der er tilrettelagt med parallelforløb eller som fællesuddannelser, vil være omfattet af kravet om prækvalifikation efter reglerne i lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner.

Til nr. 15

Efter gældende regler kan der udbydes ekstra uddannelsesaktiviteter til talentfulde elever og studerende ved de maritime uddannelser.

De foreslåede ændringer er en konsekvens af, at bestemmelsen om talentinitiativer er blevet rykket fra § 3 til § 12 a, og at det samtidig hermed præciseres, at muligheden for at udbyde ekstra uddannelsesaktiviteter retter sig mod talentfulde studerende ved de maritime professionsbacheloruddannelser, jf. dette lovforslags § 1, nr. 17.

Til nr. 16

Efter de gældende regler kan der udbydes enkeltfag til talentfulde elever ved ungdomsuddannelser. Ændringen er en konsekvens af, at bestemmelsen om talentinitiativer er blevet rykket fra § 3 til § 12 a. Det præciseres samtidig, at såvel elever ved ungdomsuddannelser samt elever fra øvrige maritime uddannelser har mulighed for at tage enkeltfag fra en maritim professionsbacheloruddannelse som led i en talentindsats, jf. dette lovforslags § 1, nr. 17.

Til nr. 17

Til § 12 a

Med den foreslåede § 12 a, stk. 1, præciseres muligheden for, at de institutioner, der udbyder maritime professionsbacheloruddannelser, kan udbyde ekstra uddannelsesaktiviteter til egne talentfulde studerende, der er optaget på en maritim professionsbacheloruddannelse. Den foreslåede bestemmelse afspejler således, at talentinitiativer vedrørende ekstra uddannelsesaktiviteter retter sig mod talentfulde studerende på det videregående uddannelsesniveau. Ekstra uddannelsesaktiviteter kan omfatte: 1) Udmærkelse på eksamensbeviset 2) Anerkendelse af ekstra-curriculære aktiviteter på eksamens-

beviset og 3) Ekstra ECTS-point. Disse aktiviteter har til formål at anerkende de dygtigste og mest motiverede studerende og samtidig bidrager aktiviteterne til at styrke talenindsatsen på institutionerne.

Som følge af *stk. 2* kan institutionerne udbyde enkeltfag fra eksisterende maritime professionsbacheloruddannelser til talentfulde elever fra ungdomsuddannelserne og de øvrige maritime uddannelser. Institutionerne modtager ikke taxametertilskud for disse aktiviteter.

Dette initiativ er kun tiltænkt de særligt kvalificerede, der får mulighed for at tage fag fra en maritim professionsbacheloruddannelse uden deltagerbetaling, mens de gennemfører deres ungdomsuddannelse eller en øvrig maritim uddannelse. Ved en eventuelt senere optagelse på den pågældende eller beslægtede uddannelse, skal der ske meritoverførsel, hvis reglerne herfor er opfyldt. Institutioner, der giver merit for aktiviteten, vil modtage fuldt taxametertilskud for det beståede fag, uanset om faget er bestået ved denne institution eller en anden institution. For de maritime uddannelsesinstitutioner, der ønsker at gøre brug af muligheden for at tilbyde tidlig studiestart for elever på ungdomsuddannelser eller fra anden maritim uddannelse, skal formidling, rekruttering, udvælgelse, praktisk gennemførelse m.v. af initiativet ske i samarbejde med de relevante ungdomsuddannelsesinstitutioner. Elever på ungdomsuddannelser kan i dag få merit for undervisning i kernestof på ungdomsuddannelsen for fag gennemført på videregående uddannelsesniveau, dog således at eleven stadig kan komme til prøve i kernestoffet på ungdomsuddannelsen.

Til § 12 b

Hidtil er optagelsestallene for de maritime uddannelser blevet fastsat på finansloven.

Med den foreslåede *§ 12 b* kan ministeren fastsætte optagelsestallene for de maritime uddannelser på samme måde som for de øvrige uddannelser under ministerområdet. Der kan være tale om såvel minimumsoptag som maksimumsoptag. Antallet af pladser på uddannelsen til skibsassistent, herunder som led i HF-søfart, fastsættes fortsat på finansloven. Hvis antallet af pladser ikke fremadrettet skal reguleres på finansloven, vil de blive omfattet af ordningen i medfør af *§ 12 b*. Dimensioneringen af de maritime uddannelser harmoniseres således med forholdene for professionshøjskoler og erhvervsakademier. Antallet af studiepladser vil fortsat blive reguleret for at sikre en afbalanceret regional fordeling af de maritime studiepladser. Der er i forbindelse med dette forslag ikke planer om yderligere adgangsbegrænsning som følge af ministerens udmelding om en model for øget brug af dimensionering på de videregående uddannelser.

Til nr. 18

Den foreslåede *§ 20 a, stk. 1*, sikrer, at elever med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der gennemgår en maritim ungdomsuddannelse eller anden maritim uddannelse omfattet af lov om maritime uddannelser, kan ansøge om specialpædagogisk støtte (SPS) efter reglerne i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser.

Lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser vil finde anvendelse for ansøgninger om SPS fra elever på maritime ungdomsuddannelser og anden maritim uddannelse. Det vil sige, at lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelsers regler om støttebetingelser, støtteformer, administration m.v. fuldt ud vil finde anvendelse for de maritime ungdomsuddannelser og øvrige maritime uddannelser.

Med forslaget kan SPS gives til elever, som er indskrevet på og gennemgår en offentligt anerkendt maritim ungdomsuddannelse eller anden maritim uddannelse som hører under Uddannelses- og Forskningsministeriet, og som berettiger til statens uddannelsesstøtte (SU). Modtagelse af SPS forudsætter, at eleven er studieaktiv.

Det foreslås med *stk. 2*, at uddannelses- og forskningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om SPS til elever på maritime ungdomsuddannelser og anden maritim uddannelse. Bemyndigelsen tænkes anvendt til at fastsætte regler om administration af ordningen i en bekendtgørelse. Det forventes, at ministeren vil delegerer denne bemyndigelse til Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen under Undervisningsministeriet i medfør af *§ 24 a* i lov om maritime uddannelser, ligesom ministeren har delegeret en række af sine beføjelser i henhold til lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser til Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, jf. bekendtgørelse nr. 659 af 19. juni 2014 om delegation af uddannelses- og forskningsministerens beføjelser i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser.

Til § 20 b

Efter gældende ret er det ikke muligt at opkræve gebyr for genudstedelse af eksamensbeviser m.v.

I forbindelse med gennemførelse af en maritim uddannelse udstedes der mange originaldokumenter såsom eksamensbeviser, kursusbeviser, kvalifikationsbeviser og sønæringsbeviser. Med bestemmelsen i *§ 20 b* foreslås det at give uddannelses- og forskningsministeren mulighed for at fastsætte regler i en bekendtgørelse om opkrævning af betaling af gebyr for genudstedelse af eksamensbeviser m.v. Bestemmelsen har ikke til formål at ændre ved, at alle har krav på gebyrfrit at få udstedt et eksamensbevis m.v. og omfatter således ikke udstedelse af originale dokumenter.

Bestemmelsen tager således alene sigte på de mange udstedelser af genpartier af forskellige beviser, som søfarende har behov for i forbindelse med beskæftigelse. Det kan til tider være en større administrativ belastning for uddannelsesinstitutionerne og Styrelsen for Videregående Uddannelser at udstede disse genpartier. Gebyrets størrelse skal fastsættes ud fra en beregning af de faktiske omkostninger for uddannelsesinstitutionerne og styrelsen.

Til § 20 c

De maritime uddannelsesinstitutioner har i dag alene adgang til at fastsætte ordensregler med hjemmel i det forvaltningsretlige anerkendte princip om "anstaltsforholdet", herunder disciplinære foranstaltninger over for elever og studerende. Med den foreslåede bestemmelse vil det fremover

være tydeligt for elever og studerende, på hvilket grundlag uddannelsesinstitutionernes regler om disciplinære foranstaltninger er fastsat.

Med den foreslåede bestemmelse i § 20 c vil institutionerne f.eks. kunne fastsætte generelle regler om advarsler eller midlertidige og permanente bortvisninger fra uddannelsesinstitutionerne.

Ved fastlæggelse af ordensreglerne og ved anvendelse af denne bemyndigelse skal uddannelsesinstitutionerne følge de almindelige forvaltningsretlige regler og grundsætninger om bl.a. proportionalitet og partshøring.

Disciplinære foranstaltninger finder anvendelse, når elever og studerende overtræder uddannelsesinstitutionens ordensregler. Ordensreglerne kan omfatte flere forhold f.eks. forstyrrende eller støjende adfærd i undervisningen, overtrædelse af rygeforbud, truende eller chikanerende adfærd, hærværk m.v. Elever og studerende, herunder på kostafdelinger, er kun omfattet af ordensreglerne, så længe de befinder sig på institutionens område eller på anden måde kan betragtes som værende tilknyttet uddannelsesinstitutionen f.eks. i forbindelse med ekskursioner. For elever på kostafdelinger kan uddannelsesinstitutionen bestemme, at samme regler skal finde anvendelse for eleverne i deres fritid under ophold på kostafdelingen. Institutionerne vil således ikke kunne sanktionere elevernes øvrige adfærd uden for kostafdelingen, f.eks. i forbindelse med friweekend.

Til nr. 19

Efter gældende regler kan elever og studerende ved de maritime uddannelsesinstitutioner klage over alle institutionernes afgørelser til Styrelsen for Videregående Uddannelser. Den foreslåede ændring harmoniserer reglerne om klageadgang på de maritime uddannelser med de regler, der gælder for de øvrige uddannelsesinstitutioner, således at der alene kan klages over retlige forhold til Styrelsen for Videregående Uddannelser. Behandling af øvrige klager forudsætter en faglig indsigt, som det alene er uddannelsesinstitutionerne, der er i besiddelse af. Som det følger af § 2, nr. 1, vil elever, studerende og uddannelsessøgende fremadrettet kunne klage over faglige spørgsmål ved uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit til Kvalifikationsnævnet.

Til § 2

Til nr. 1

Efter gældende ret er de maritime uddannelser ikke omfattet af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. og er dermed ikke omfattet af Kvalifikationsnævnets kompetence.

Forslaget har til hensigt at give elever, studerende og uddannelsessøgende ved de maritime uddannelser mulighed for at påklage faglige spørgsmål vedrørende uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit til Kvalifikationsnævnet.

Med ændringen af § 5 a, stk. 3, foreslås det, at det tydeligt fremgår af loven, at uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område er omfattet af denne bestemmelse. Universitetsuddannelserne er dog fortsat undtaget, idet de har meritankenævn, jf. universitetslovens § 18 a. Ændringen betyder, at de maritime uddannelser nu omfattes af bestemmelsen.

Med ændringen af § 5 a, stk. 4, foreslås det, at de maritime uddannelser omfattes af Kvalifikationsnævnets kompetence på lige fod med øvrige videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Universitetsuddannelserne er dog undtaget, da de har meritankenævn, jf. universitetslovens § 18 a, for så vidt angår studienævnets afgørelser om afslag på forhåndsmerit og afgørelser om afslag på merit for danske uddannelseselementer. Kvalifikationsnævnet skal således fremadrettet behandle klager over faglige spørgsmål ved afgørelser om merit truffet af de maritime uddannelsesinstitutioner, mens klager over retlige forhold fortsat vil blive behandlet i Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Uddannelses- og forskningsministeren udpeger sagkyndige medlemmer til Kvalifikationsnævnet. Ministeren vil, såfremt loven vedtages, udpege medlemmer til nævnet med sagkundskab inden for det maritime område.

Til § 3

Det foreslås med bestemmelsen i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. maj 2015.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 2 foreslås det, at klager vedrørende institutionernes afgørelser om studerendes eller elevs forhold, der modtages inden den 1. maj 2015, behandles efter de hidtil gældende regler.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget
§ 1

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelser nr. 466 af 8. maj 2013, som ændret ved § 4 i lov nr. 898 af 4. juli 2013, § 2 i lov nr. 520 af 26. maj 2014, § 4 i lov nr. 750 af 25. juni 2014 og § 6 i lov nr. 1377 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Formålet med det samordnede maritime uddannelsessystem er at sikre praksisnære uddannelser, der på et internationalt niveau og i overensstemmelse med internationale konventioner imødekommer behovet for kvalificeret arbejdskraft, og hvis videngrundlag er erhvervs- og professionsbaseret.

Stk. 3. De maritime professionsbacheloruddannelser skal bygge på forsknings- og udviklingsviden inden for de relevante fagområder.«

§ 2. Loven omfatter uddannelse af

- 1) enhedsofficerer, skibsførere, styrmænd og skippere,
- 2) maskinmestre og skibsmaskinister,
- 3) skibsassistenter,
- 4) skibskokke og
- 5) fiskere.

Stk. 2. § 4, *stk. 1* og *3*, § 5, *stk. 2*, §§ 5 a-7, § 14, § 23 a, *stk. 1*, § 23 b og § 24 finder tillige anvendelse på efteruddannelse af maritimt personel, hvortil der ydes statsligt tilskud.

Stk. 3. Reglerne i kapitel 3 omfatter kun uddannelsesinstitutioner, der modtager statsligt tilskud eller lån i henhold til § 5.

Stk. 4. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan undtage en uddannelsesinstitution helt eller delvis fra regler i kapitel 3 eller fra regler fastsat i medfør heraf, hvis uddannelsesinstitutionen er godkendt efter anden lovgivning end denne lov og er omfattet af regulering med tilsvarende formål som kapitel 3.

§ 3. Institutionen kan udbyde ekstra uddannelsesaktivitet til talentfulde studerende og talentfulde elever, der er optaget på en maritim uddannelse, jf. § 2.

Stk. 2. Institutionen kan udbyde enkeltfag fra en maritim uddannelse, jf. § 2, til talentfulde elever på andre ungdomsuddannelser.

§ 4. -

Stk. 2.

Stk. 3.

Stk. 4.

Stk. 5.

Stk. 6. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan efter anmodning godkende uddannelser og kurser, som afholdes i udlandet. De udgifter for ministe-

2. § 2 affattes således:

»**§ 2.** Kapitel 3 og 3 a finder kun anvendelse for uddannelsesinstitutioner, der modtager statsligt tilskud eller lån i henhold til § 5.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan bestemme, at reglerne i kapitel 3 og 3 a ikke, eller kun delvist, finder anvendelse, hvis uddannelsesinstitutionen er godkendt efter anden lovgivning, og hvis uddannelsesinstitutionen er omfattet af regulering med formål svarende til formålet i kapitel 3 og 3 a.«

3. § 3 ophæves.

4. § 4, *stk. 6*, ophæves.

ren, der er forbundet hermed, betales af den, der har fremsat anmodningen om godkendelse.

§ 5. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser yder inden for en årlig ramme tilskud til drift, bygninger, ledelse og administration af de i § 2, stk. 1, nævnte uddannelser. Det er en betingelse for at få tilskud, at der efter ministerens skøn er behov for vedkommende undervisning. De enkelte tilskuds størrelse fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan yde tilskud til efteruddannelse med henblik på opfyldelse af kvalifikationskrav fastsat af Søfartsstyrelsen i henhold til lov om skibes besætning.

Kapitel 3

Økonomiske og administrative forhold for visse uddannelsesinstitutioner

§ 8. Uddannelsesinstitutionens forhold reguleres i en vedtægt. Vedtægten skal indeholde bestemmelser om uddannelsesinstitutionens navn, formål, ledelsesforhold og kapital m.v. Det skal fremgå af vedtægten, at institutionen er en statstilskudsfinansieret selvejende institution.

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionens vedtægt skal godkendes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

Stk. 3. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan fastsætte regler om, uddannelsesinstitutionernes vedtægter, herunder om, at vedtægterne skal indeholde bestemmelser om studenterrepræsentanter i bestyrelsen, om ret til indstilling af bestyrelsesmedlemmer og om disses udpegningsperiode og genudpegningsmuligheder.

§ 9. -

Stk. 2.

Stk. 3.

5. I § 5, stk. 1, 1. pkt., ændres »de i § 2, stk. 1, nævnte uddannelser« til: »maritime uddannelser omfattet af denne lov«.

6. I § 5, stk. 2, indsættes efter »efteruddannelse«: »og prøver«.

7. Efter § 7 indsættes i kapitel 2:

»§ 7 a. Ved uddannelser, hvor antallet af studiepladser fastsættes af uddannelses- og forskningsministeren, jf. § 12 b, fastsættes tilskuddet efter § 5 i overensstemmelse det fastsatte antal studiepladser.

Stk. 2. Ved optag ud over det fastsatte antal studiepladser reduceres den tilskudsudløsende aktivitet i forhold til den indberettede aktivitet med den procentdel, som meroptaget udgør af årgangens optag. Modregning foretages i tilskud for det efterfølgende finansår. Hvis overskridelsen er betydelig, kan modregning foretages i tilskud for yderligere finansår.«

8. Overskriften til kapitel 3 affattes således:

»Kapitel 3

Uddannelsesinstitutionernes status«

9. § 8 affattes således:

»§ 8. De maritime uddannelsesinstitutioner er statsfinansierede selvejende institutioner. Institutionerne er omfattet af forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen. Uddannelsesinstitutionens forhold reguleres i en vedtægt, som skal godkendes af uddannelses- og forskningsministeren.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsesinstitutionens vedtægt.«

10. Efter § 8 a indsættes:

»Kapitel 3 a

Bestyrelsens sammensætning og opgaver«

Stk. 4. Bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sit virke. Forretningsordenen skal godkendes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

§ 9 d. For bestyrelsen og den daglige leder gælder bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v.

Stk. 2. I forbindelse med en uddannelsesinstitutions afgørelser om ansættelse eller afskedigelse af medarbejdere, herunder den daglige leder, gælder bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 4 om partens aktindsigt, kapitel 5 om partshøring og kapitel 6 om begrundelse m.v.

11. § 9, *stk. 4, 2. pkt.*, ophæves.

12. § 9 d ophæves.

13. Efter § 10 indsættes før *kapitel 4*:

»§ 10 a. Bestyrelsen skal forvalte uddannelsesinstitutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål.

Stk. 2. Bestyrelsen skal udarbejde en flerårig plan for vedligehold af uddannelsesinstitutionens bygninger som forpligter institutionen til vedligeholdelse på et forsvarligt niveau og til at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter.

Stk. 3. Bestyrelsen skal under størst mulig hensyntagen til sikkerheden anbringe de likvide midler på en eller flere af følgende måder:

- 1) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.
- 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.
- 3) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).
- 4) I værdipapirer fra et EU-/EØS-medlemsland, bortset fra aktier og investeringsforeningsbeviser, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 1 og 2.

Stk. 4. Bestyrelsen kan uanset *stk. 3*, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.v., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele. Andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den forudsatte fordel.«

14. Efter § 11 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 11 a. Uddannelses- og forskningsministeren kan godkende, at uddannelsesinstitutioner som særskilt indtægtsdækket virksomhed udbyder maritime uddannelser i udlandet, som institutionen efter denne lov kan godkendes til at udbyde i Danmark.

Stk. 2. Godkendelse kan kun gives, hvis uddannelsesinstitutionen har en positiv institutionsakkreditering.

Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan, når forhold ved udbud i udlandet nødvendiggør det, beslutte at fravige bestemmelser i loven og regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 4. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om udbud i udlandet, herunder om gebyr for behandling af ansøgning om godkendelse af udbud, deltagerbetaling og gennemførelse af udbuddet gennem et selskab med begrænset hæftelse og om, at studerende, der deltager i uddannelsesinstitutionens udbud i udlandet ikke indgår i uddannelsesinstitutionens tilskudsgrundlag.

§ 11 b. Uddannelses- og forskningsministerens udgifter i forbindelse med godkendelse af uddannelser i udlandet (audit) betales af den, der har fremsat anmodningen om godkendelse.

§ 11 c. Institutioner, der udbyder videregående maritime uddannelser af mere end 18 måneders varighed, skal tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

§ 11 d. En institution kan efter aftale med en eller flere udenlandske institutioner tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved anerkendte udenlandske institutioner.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de aftaler, som institutionen kan indgå efter stk. 1.

§ 11 e. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner.«

§ 12. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan under iagttagelse af bindende internationale bestemmelser fastsætte regler om

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5) kriterier for udvælgelse af talentfulde studerende og talentfulde elever, der kan deltage i ekstra uddannelsesaktiviteter, jf. § 3, stk. 1, og om udstedelse af eksamensbeviser, der kan påføres udmærkelse og anerkendelse, og
- 6) udbud af enkeltfag, herunder om kriterier for udvælgelse af talentfulde elever, der kan deltage i enkeltfag, jf. § 3, stk. 2.

15. I § 12, stk. 1, nr. 5, udgår »og talentfulde elever«, og »§ 3, stk. 1,« ændres til: »§ 12 a, stk. 1,«.

16. I § 12, stk. 1, nr. 6, ændres »§ 3, stk. 2« til: »§ 12 a, stk. 2«.

17. Efter § 12 indsættes:

»§ 12 a. Uddannelsesinstitutionen kan udbyde ekstra uddannelsesaktivitet til talentfulde studerende, der er optaget på en maritim professionsbacheloruddannelse omfattet af denne lov.

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionen kan udbyde enkeltfag fra en maritim professionsbacheloruddannelse til talentfulde elever på ungdomsuddannelser og øvrige maritime uddannelser.

§ 12 b. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte antallet af studiepladser for uddannelser omfattet af denne lov.«

18. Efter § 20 indsættes i *kapitel 7*:

»§ 20 a. Elever, der gennemgår maritime ungdomsuddannelser eller øvrig maritim uddannelse omfattet af denne lov, kan efter ansøgning få specialpædagogisk støtte efter reglerne i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tildeling af specialpædagogisk støtte.

§ 20 b. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr i forbindelse med udstedelse af genparter af eksamensbeviser m.v.

§ 20 c. Uddannelsesinstitutionen kan fastsætte regler om disciplinære foranstaltninger over for elever og studerende.«

§ 24. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan fastsætte regler om klageadgangen, herunder at afgørelser ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.

19. I § 24 indsættes før 1. pkt.:

»Afgørelser om studerendes eller elevers forhold,, som institutionen træffer efter denne lov eller efter regler fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for uddannelses- og forskningsministeren af den, som afgørelsen vedrører, når klagen vedrører retlige spørgsmål.«

§ 2

I lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 579 af 1. juni 2014, foretages følgende ændring:

§ 5 a. Uddannelses- og forskningsministeren nedsætter et klagenævn, Kvalifikationsnævnet.

Stk. 2.

Stk. 3. Personer med danske uddannelseskvalifikationer, der har søgt optagelse på, er optaget på eller er indskrevet ved en uddannelse, der udbydes efter regler fastsat af undervisningsministeren eller kulturministeren, kan indbringe en institutions afgørelse af, om kvalifikationer kan erstatte dele af den pågældende uddannelse, for Kvalifikationsnævnet.

Stk. 4. Personer, der er optaget på eller indskrevet ved en uddannelse, der udbydes efter regler fastsat af undervisningsministeren eller kulturministeren, kan indbringe en institutions afgørelse af, om et kommende studieophold i udlandet eller ophold ved en anden dansk uddannelsesinstitution kan erstatte dele af den pågældende uddannelse, for Kvalifikationsnævnet.

Stk. 5.

Stk. 6.

Stk. 7.

Stk. 8.

1. I § 5 a, *stk. 3* og *4*, indsættes efter »undervisningsministeren«: », uddannelses- og forskningsministeren«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2015.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse for klager, der er modtaget inden lovens ikrafttræden. For sådanne klager finder de hidtil gældende regler anvendelse.